

په سکاټلینډ کې د ژوند نوې لارې سره سمون کول کیدای شي وخت ونیسي. دا پايه د دې لپاره ده چې تاسو سره په سکاټلینډ کې د ژوند کولو په اړه کمک وکړي. دا د بعضو دودونو، برخوردونو، قوانین او لایحو په اړه لنډ مالومات آماده کوي چې شاید ستاسو هیواد سره توپیر ولري.

د قانوني عمر محدودیتونه

په عامه توګه د خلکو لوی والی یا قانوني عمر له ۱۸ کلنۍ وروسته کتل کیږي. په هر ترتیب، د ځانګړو کړنو لپاره قانوني عمر په لاندې ډول کیدای شي:

- د الکول څښل- باید ۱۸ کلن یا لوی وي
- د تمباکو (سګرت) څښل- باید ۱۸ کلن یا لوی وي
- د درپورۍ لیسنس لاسته راوړل- باید ۱۷ کلن یا لوی وي
- د زدکړې پرېښودل- باید ۱۶ کلن یا لوی وي
- جنسي رضایت (اړیکې)- د جنسي اړیکو درلودلو لپاره باید ۱۶ کلن یا لوی وي

کوچنیان

- مور او پلار تر د ۱۸ کلنۍ پورې د خپلو کوچنیانو مسؤل دي
- تنګي ځوانان نه باید په عامه ځایونو یا کور کې یوازې پرېښودل شي.
- د کوچنیانو وهل یا رټل جواز نه لري

د سګرټ څښل

- دا نښه چې هرچیرته وي، د سګرټ څښل هلته ممنوع دي
- د سګرټو څښل په عامه ځایونو کې دننه او نږدې اجازه نه لري، په شمول د؛ دفترونو، رستورانونو او سینماګانو کې
- د سګرټو څښل په ممنوع چاپیریال کې کیدای شي د جرمي سبب وګرځي
- د سګرټو څښل په آزاد فضا کې جواز لري، ستاسو خپل کور یا خپلې د نقلیې وسیلې کې، په بل ډول بیا ستاسو د نیک(کور مالک) په واسطه مشخص شوی وي یا د نقلیې وسیله یوازې د سوداګري اهدافو لپاره استعمالیږي

الکول

- د الکول څښل په عامه ځایونو کې لکه کوڅې او پارکونو کې ممنوع دي. په څښلو یې شاید جریمه شئ.

چاقوگان (چاری)

- په سکاټلینډ کې د چاقو ګرځول غیرقانوني دي. که تاسو د پولیسو په واسطه ودرول شئ او چاقو ګرځوئ، نو شاید چې تاسو بندي شئ.
- په ښوونځیو کې چاقو درلودل ممنوع دي.

شیندل

- په کوڅه کې د چټلیو یا بې ارزښته څیزونو شیندل یا غورځول کیدای شي د ۵۰ جریمې سبب وګرځي.

تبعیض

- د چا سره مختلف برخورد کول یا د چا پر وړاندې د عمر، ناتواني، واده او یوازې والی، حمل او مورني، نژادي، مذهب او باور، جنسي یا جنسي ګرایش تبعیض غیرقانوني دی.
- ازارول غیرقانوني دي او کیدای شي قانوني تعقیب ولري.
- که تاسو احساس کوئ چې ازاریزئ، په دواړه ډوله لفظي یا فزیکي، نو تاسو باید د پولیسو سره اړیکه ونیسئ. تاسو کولای شئ په سکاټش رفیوجي کونسل کې د کمک لپاره چاسره وغږیزئ یا په دې شمیره ۰۸۰۰۰۲۷۳۹۰۱ د ټولنی-ضد برخورد فعالیت ځواک سره اړیکه ونیسئ.

د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی

- د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی کې کیدای شي شامل وي: کورنی ګټې (سو استفاده)، جنسي تیری، جنسي حمله، فحشا، جنسي استعمار یا قاچاق، ماشومتوب جنسي ګټې، ښځینه تناسلي آلي تحریف، په زور واده او بې عزتی جرمونه.
 - د سکاټلینډ ټولې ښځې او انجونې قانوني حق لري تر څو د ښځو پر وړاندې هېڅ ډول تاوتریخوالي ښکار ونه ګرځي.
 - کورنی ګټه اخیستنې کیدای شي فزیکي، جنسي، رواني یا مالي ګټه (سو استفاده) وي.
 - د هر چا لپاره چې کوم ډول تاوتریخوالی یا کورنی ګټه ترې اخیستل شوي وي، اعتمادي مرسته او ملاتړ شته.
- مرسته اولارینود له ارګانونو څخه چمتو دی لکه:**

- د سکاټلینډ ښځو د کورنی ګټې اخیستنې ملاتړ کمې شمیره: ۰۸۰۰۰۲۷۱۲۳۴ (۲۴ ساعته)
- د ملي جنسي تیري او جنسي حملې مرستندویه شمیره: ۰۸۰۸۸۰۱۰۳۰۲
- آرکوی ګلاسکو: ۰۱۴۱۲۱۱۸۱۷۵

په دودونو کې توپیر او د منلو وړ چلند

گرچه ځینې چلند د قانون تر پوښښ لاندې ندي راغلي، د سکاټلینډ دودونه او توقعات شاید ستاسو هیواد سره توپیر ولري، هغه شاید دا وي:

- د یوه هیواد نه د بل هیواد شخصي خلا او فزیکي اړیکو توقعات لیرې دي. په انگلستان کې په عامه توګه خلک توقع لري چې په ټولنه کې د سکون احساس وساتي.
- په لوي ګروپونو کې یوځای کیدل، په خاصه توګه د ځوانانو، شاید وپرونکی وي.
- د سلام عامه طریقه په انگلستان کې د "سلام-هیلو" ویل او لاس خوځول دي.

په انگلستان کې ډریورې کول

که تاسو په انگلستان کې د پټنځای لپاره غوښتنه کړي وي او تر اوسه منل شوی نه وي، نو تاسو به له ۲۵ مارچ ۲۰۱۰ نه لا نور وړ نه اوسئ چې په انگلستان کې د ډریورې لیسنس غوښتنه وکړئ.

که تاسو یو موټر ته مؤثر لاسرسی لری نو تاسو باید ولری:

- د ډریورې درست لیسنس
- د موټر بیمه
- درست تصدیق چې تاییدوي ستاسو موټر محفوظ دی MOT-د
- د سرک د ماليې صحیح پاڼه
- که تاسو له انگلستان نه بهر د کوم بل هیواد د ډریورې صحیح لیسنس لری او د هغې مستند ثبوت، نو تاسو کولای شئ په هغې باندې په انگلستان کې تر ۱۲ میاشتو پورې له کله نه چې داخل شئ، ډریورې وکړئ.
- که تاسو د موټر چلولو په وخت کې الکول یا مخدره توکي استعمال کړي وي نو د قانوني تعقیب لاندې رازی.

د تلویزیون لیسنس

- که تاسو تلویزیون لری نو باید یو د تلویزیون لیسنس واخلي.
- تاسو کولای شئ دې شمیرې سره په اړیکه نیولو ۰۳۰۰۷۹۰۶۱۳۱ د تلویزیون لیسنس واخلي، آنلاین له www.tvlicensing.co.uk یا د دې نښې سره په هر پلورنځي کې:

